ጎሕ ቤቶች ባንክ
BETOCH BANK

ጎሕ ቤቶች ባንክ አክሲዮን ማሕበር (በምሥረታ ላይ ያለ)

መተዳደሪያ ደንብ

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ
NATIONAL BANK OF ETHIOPIA
10

ሚያዝያ, 2013ዓ.ም

አዲስ አበባ

የጎህ ቤቶች ባንክ አክስዮን ማኅበር መተዳደሪያ ደንብ

ይህ የጎህ ቤቶች ባንክ አክሲዮን ማህበር መተዳደሪያ ደንብ የመመሥረቻ ፅሁፍ ስነድ አካል ሆኖ የተዘጋጀ ሲሆን አግባብ ባላቸው የሕግ ድንጋጌዎች መሠረት ይመራል፤ ይተዳደራል ፡፡

ምዕራፍ አንድ

የባለአክሲዮኖች መብትና ስለአክሲዮኖች

አንቀጽ አንድ

የባለ አክሲዮኖች መብት

እያንዳንዱ ባለ አክሲዮን፡-

1. በድንገተኛም ሆነ መደበኛ ጉባዔዎች በመገኘት ሃሣብ የመስጠት ፤ የመቃወም፤ ድምፅ የመስጠት፤
2. የማኅበሩን ዉሣኔ የመጠየቅና የማግኘት፤
3. የማኅበሩን የተጣራ ትርፍ እነዲሁም ማኅበሩም ሲፈርስ በሚደረገዉ የሂሣብ ማጣራት ድርሻን የመካፈል፤
4. የመምረጥና መመረጥ፣ የማኅበሩ የዳይሬክተሮች ቦርድ እጩ ሆኖ የመቅረብ፤
5. ካፒታል በመጨመሩ ተጨማሪ አክሲዮኞች የሚመደቡ ቢሆን በያዘው አክሲዮን ምጣኔ መሰረት የቀደምትነት ድርሻ የማግኘት፤
6. አግባብ ባለው ሕግ፣ በመመሥረቻ ጽሑፍና በዚህ መተዳደሪያ ደንብ በሚሰጡት መብቶች የመጠቀም፣

መብት ይኖረዋል፡፡

አንቀጽ ሁለት

የአክሲዮን ዋጋ /ፓር ቫሊው/

አክሲዮኖቹ ከተጻፈባቸው ዋጋ በላይ ወጪ ሊደረጉ ወይም ሊሸጡ ይችላሉ፡፡

2013/9/13

አንቀጽ ሦስት

አክሲዮን ስለማስተላለፍ

1. አክሲዮኖችን በሽያጭና በስጦታ በህግ መብት ላላቸው ሰዎች ማስተላለፍ ይችላል፤ ሆኖም በህግ መብት ለሌላቸው ሰዎች (የውጭ ዜግነት ላላቸው ትውልደ ኢትዮጵያዊያንን ጨምሮ) አክሲዮኖችን በስጦታም ማስተላለፍ አይቻልም።
2. የዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ (1) እንደተጠበቀ ሆኖ የአክሲዮን ዝውውሩ ተፅዕኖ ፈጣሪ የሚያደርግ ከሆነ ከዝውውሩ በፊት በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ መፅደቅ ይኖርበታል።
3. በአክሲዮን መዝገብ ያልተመዘገበ የአክሲዮን ዝውውር ዋጋ የለውም።
4. .አክሲዮኖችን በጋራ በባለቤትነት ከያዙት ውስጥ አንዱ በሞት ቢለይ የአክሲዮኖቹ መብቶች በሕይወት ላለውና ለወራሾች ይዘዋወራሉ።

አንቀጽ አራት

ስለጋራ ባለቤትነት ፤ ስለመያዣ እና የአላባ መብት

1. አክሲዮኖችን በጋራ የያዙ ባለ አክሲዮኖች ወኪል ይሾማሉ። የሾሙትን ሰው ስም አድራሻም በባለ አክሲዮኖች መዝገብ ያስመዘግባሉ። ማኀበሩ መጥሪያውን የሚልከው ለዚሁ ለተሾመው ባለ አክሲዮኖች ተወካይ ይሆናል።
2. በመያዣም ሆነ በአላባ አክሲዮን ያስያዘው ሰው ስም አድራሻ ፣ ያስያዘበትን ምክንያት መብቱን ጨምሮ ማስመዝገብ አለበት። ማኅበሩም ማስጠንቀቂያውን የሚልከው ለባለ አክሲዮኑ ለመያዣ /አላባ/ ተጠቃሚው ነው።

አንቀጽ አምስት

የባለ አክሲዮኖች መዝገብ

1. የባለአክሲዮኖችን ዝርዝር የያዘው መዝገብ በማኅበሩ ዋና መሥሪያ ቤት እንዲገኝ ይደረጋል። መዝገቡ በሕግ ፣ በመመሥረቻ ጽሑፍ ና በመተዳደሪያ ደንቡ የሚጠየቁትን ጉዳዮች ሁሉ የያዘ መሆን አለበት።

NATIONAL BANK OF ETHIOPIA 10

20/05/13

2. በመዝገቡ ውስጥ ጉድለት /ስሕተት/መኖሩ እንደታወቀ የማኅበሩ ሥራ አስኪያጅ ይህን ጉድለት በሰላሣ ቀናት ውስጥ እንዲስተካከል /እንዲታረም/ያደርጋል፡፡
3. ማንኛውም ሰው የአክሲዮን መዝገቡን ያለክፍያ ሊመለከተው ይችላል፡፡

አንቀጽ ስድስት

ድርሻቸውን ያልከፈሉ ባለ አክሲዮኖች ግዴታ

ማንኛውም አክሲዮን ለመግዛት የፈረመ ባለአክሲዮን ቀሪውን ገንዘብ ባንኩ በተቋቋመ አስራ ስምንት ወር ውስጥ መክፈል ይኖርበታል፡፡ የመክፈያ ጊዜው ካለፈ በኃላ ድርሻውን በወቅቱ ላልከፈለ ባለአክሲዮን ማኅበሩ ክፍያው እንዲደረግ በደብዳቤ ይጠይቃል፡፡ ባለአክሲዮኑ ደብዳቤ በደረሰው 60 ቀናት ውስጥ ክፍያውን ባያጠናቅቅ ማኅበሩ ያልተከፈለባቸውን አክሲዮኖች በሀራጅ ለመሸጥ ይችላል፡፡

አንቀጽ ሰባት

የጠፉ የአክሲዮን ምስክር ወረቀት

ማኅበሩ ባአወጣው የአክሲዮን የምስክር ወረቀት ላይ ጉዳት ቢደርስ፣ ቢበላሽ፣ ቢጠፋ፣ ወይም ቢሰረቅ የዲሬክተሮች ቦርድ በሚሰጠው መመሪያ መሠረት የአገልግሎት ክፍያ በማስከፈል እንደገና ይሰጣሉ፡፡

ምዕራፍ ሁለት

ጉባኤዎች

አንቀጽ ስምንት

ጠቅላላ

1. የማኅበሩ መደበኛ ጠቅላላ ጉባዔ ቢያንስ በዓመት አንድ ጊዜ በዋናው መሥሪያ ቤት ወይም በወቅቱ በሚወሰነው ቦታ የበጀት ዓመቱ በተጠናቀቀ በመጀመሪያዎቹ ስድስት ወራት ውስጥ መካሄድ አለበት፡፡
2. የማኅበሩ ድንገተኛ ጉባዔ በማንኛውም ጊዜ ሊጠራ ይችላል ፡፡
3. መደበኛም ሆነ ድንገተኛ ጠቅላላ ጉባዔ እንዲሰበሰብ ጥሪ የሚደረገው ከስብሰባው 15 ቀናት በፊት በአገሪቱ ውስጥ በሚታተም ሕጋዊ ጋዜጣ እና በኤሌክትሮኒክስ መገናኛዎች ጥሪ በማድረግ ነው፡፡

2010/05/13

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ NATIONAL BANK OF ETHIOPIA 10

4. የመደበኛውም ሆነ ድንገተኛ ጠቅላላ ስብሰባ በምልዓተ ጉባዔ አለመሟላት ምክንያት ሊካሄድ ካልቻለ ሁለተኛና ሰስተኛ ጥሪ በንግድ ሕጉ 393 እና 394 መሠረት ይደረጋል፡፡
5. አግባብ ባለው ሕግ ፣ በመመሥረቻ ጽሑፍና በዚህ መተዳደሪያ ደንብ መሠረት በሌላ ጉባዔዎች ይወሰናሉ ከሚባሉ ጉዳዮች በስተቀር የማኅበሩ መደበኛ ጠቅላላ ጉባዔ በማንኛውም ጉዳዮች ላይ መወያየት እና ውሳኔ ማሳለፍ ይችላል፡፡

አንቀጽ ዘጠኝ

የመደበኛ ጠቅላላ ጉባኤ ሥልጣንና ተግባር

1. የበጀት ዓመቱን የሂሣብ ሚዛን ትርፍና ኪሣራ የቦርድና ኦዲተር ሪፖርት አድምጦ ማሻሻል፥ ማፅደቅ ወይም አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ውድቅ ማድረግ፡፡
2. በቦርድ በሚቀርበው ዓመታዊ የትርፍ ክፍፍል ላይ ተወያይቶ ማፅደቅ፡፡
3. የቦርድ አባላትንና ኦዲተር መሾም፣መሻር ፣ አባላቸውን ወይም የአገልግሎት ክፍያቸውን መወሰን፡፡

አንቀጽ አሥር

የድንገተኛ ጠቅላላ ጉባኤ ሥልጣንና ተግባር

1. የማህበሩን መመሥረቻ ጽሑፍና መተዳደሪያ ደንብ ያሻሻላል፡፡
2. የማህበሩ ካፒታል እንዲጨምር ወይም እንዲቀንስ ይወስናል፡፡
3. ስለመህበሩ ስምና ዜግነት መቀየር፥ ከሌላ ማህበር ጋር መቀላቀል ወይም መፍረስ ይወስናል፡፡

<u>አንቀጽ አስራ አንድ</u>

<u>ጠቅላላ ጉባዔ እንዲሰበሰብ የሚደረግ ጥሪ</u>

1. በሌሎች ህጎች የተደነገጉት እነደተጠበቁ ሆነው የጠቅላላ ጉባዔ ጥሪ የሚደረገው በማኅበሩ የዳይሬክተሮች ቦርድ ነው፡፡
2. የጥሪው መልዕክት አግባብ ባለው ሕግ፣ መመሥረቻ ጽሑፍና የመተዳደሪያ ደንብ የሚጠየቀውን መረጃ /ኢንፎርሜሽን/ ሁሉ ያሟላ መሆን ይኖርበታል፡፡

20/05/13

Federal Documents Authentication & Registration Agency Addis Ababa (Branch Ten Office)

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ NATIONAL BANK OF ETHIOPIA 10

አንቀጽ አስራ ሁለት

በጉባኤ ላይ ስለመገኘት፣ መቆጣጠሪያ እና ቃለ ጉባኤዎች

1. ማኅበሩ በንግድ ሕጉ አንቀጽ 403 መሠረት በእያንዳንዱ ጉባኤ ላይ የተገኙትን ማህበርተኞች መቆጣጠሪያ ሰነድ መያዝ አለበት፡፡
2. በስብሰባ ላይ የተደረጉ ውይይቶች ክርክሮች በንግድ ሕጉ አንቀጽ 411 እና 412 መሠረት በቃለ ጉባኤ ተመዝግበው እንዲቀመጡ ይደረጋል፡፡

አንቀጽ አስራ ሶስት

የማህበሩን ሰነዶች የመመርመር መብት

ማንኛውም ማህበርተኛ በማህበሩ ዋና መስሪያ ቤት በመገኘት ከዚህ ቀጥሎ ያሉትን ሰነዶች በማንኛውም ጊዜ ለመመርመር ወይም ኮፒዎችን የመውሰድ መብት አለው፡፡ ሊሰጡት የሚችሉ ሰነዶች የሚከተሉት ናቸው፡፡

1. የሂሳብ ሚዛን ፣ የትርፍና ኪሳራ መግለጫዎች፣
2. ያለፉትን ሦስት የሂሳብ አመታት በሚመለከት ዳይሬክተሮች እና ኦዲተሮች ለጠቅላላ ጉባኤው ያቀረቡዋቸው ሪፖርቶች፣ እና
3. በነዚሁ ጠቅላላ ጉባኤዎች የተያዙ ቃለ ጉባዔዎችና የተገኙ አባላት ዝርዝር፡፡

አንቀጽ አሥራ አራት

የእንደራሴነት ሥልጣን

1. አንድ ባለ አክሲዮን ማኅበርተኛ የሆነም ሆነ ያልሆነ ሌላ ሰው በምትኩ በስብሰባዎች ላይ እንዲገኝ የእንደራሴነት ሥልጣን ሊሰጥ ይችላል፡፡
2. በንግድ ሕጉ አንቀፅ 402 መሰረት በአንድ ጉባኤ እንዲሳትፍ ውክልና የተሰጠው ሰው በጉባዔው በእንደራሴነት የተገኘው ሰው መብትና ግዴታውን በሚመለከት ከባለ አክሲዮኖች እንደአንዱ ይቆጠራል፡፡ ወካይን በመወከል ይመርጣል፣ በውይይት ይሳተፋል፡፡
3. በጉባዔ የመሳተፍ ውክልና የሚሰጠው በጽሑፍ ሆኖ ቀን የተጻፈበት በወካዩ ባለአክሲዮን የተፈረመ መሆን አለበት፡፡

4. ይህ ዓይነት የእንደራሴነት /ውክል/ ከአንድ ጉባኤ በላይ ሊያገለግል አይችልም።
5. አንድ ተውካይ የራሱን ጨምሮ በማናቸውም ጉባዔ የሚኖረው ድምጽ በብሄራዊ ባንክ መመሪያና አግባብ ባላው ህግ መሰረት ይሆናል።

አንቀጽ አሥራ አምስት

አጀንዳ

1. የጉባኤው አጀንዳ ዝርዝር በጋዜጣና በኤሌክትሮኒክስ መገናኛ ጉባኤውን በጠራው አካል ይገለፃል፤
2. በሕግ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ፥ ጉባዔው በሚካሄደበት ጊዜ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሰረት ከተመለከተው የአጀንዳ ዝርዝር ውጭ ሌላ ጉዳይ ለውይይትና ለውሳኔ ሊቀርብ አይችልም።

አንቀጽ አሥራ ስድስት

ፀሐፊ

1. ፀሐፊው በጉባዔዉ ላይ የሚገኙት ባለአክሲዮኖች የሚመዘገቡበትን መዝገብ ያዘጋጃል።ሕግ የሚጠይቃቸዉን ቃለ ጉባዔዎች ይይዛል ፤ ተገቢ ለሆነው የመንግሥት ባለሥልጣን ምስጢር ያለበቸውን ደብዳቤዎች ያደርሳል።
2. ፀሐፊው ባለአክሲዮን ላይሆን ይችላል።

አንቀጽ አሥራ ሰባት

የጉባኤው አመራር

1. በሌላ ሕግ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የጉበዔዎች ሁሉ ስብሳቢ የዳይሬክተሮች ቦርድ ሰብሳቢ ወይም ፕሬዚዳንት ነው። እሱ በማይኖርበት ጊዜ ም/ፕሬዘዳንት ሰብሳቢ ይሆናል። እርሱም የሌለ እንደሆነ ከዳይሬክተሮች በሥራ ቀደምትነት ያለው /ሲኒየር/ ስብሳቢ ይሆናል።
2. በማናቸውም ጉባኤ ከፍተኛ አክሲዮን/ድምጽ ያላቸው ሁለት ፈቃደኛ የሆኑ ባላአክሲዮኖች ድምፅ ተቀባዮች ሆነው ይሰየማሉ።
3. ምልዐተ ጉባዔን /ኮረም/ እና የድምጽ ብልጫንና ውሳኔን በሚመለከት በንግድ ሕጉ ቁጥር 421 እና 425 የተደነገጉት ተፈጻሚ ይሆናል።

Authentication & Registration Agency Addis Ababa (Branch Ten Office)

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ NATIONAL BANK OF ETHIOPIA 10

29/05/13

ምዕራፍ ሶስት

ስለዳይሬክተሮችና ሥራ አስፈፃሚ

አንቀጽ አሥራ ስምንት

የዳይሬክተሮች ቦርድ ሥልጣን እና ተግባሮች

1. የዳይሬክተሮች ቦርድ በሕግ ፣ በማኅበሩ መመሥረቻ ጽሑፍ፣ በዚህ መተዳደሪያ ደንብና በጠቅላ ጉባዔ ውሣኔዎች የተሰጡትን ሥልጣን እና ተግባሮች ይፈጽማል።
2. የዳይሬክተሮች ቦርድ በተለይ የሚከተሉት ሥልጣን እና ተግባሮች ይኖሩታል።

   ሀ. የሚኅበሩን ሥራ ይመራል፥

   ለ. ጠቅላላ ጉባዔው በሚሰጠው መመሪያ መሠረት የማኅበሩ ዓላማ ግቡን የሚመታበትንና የሚሰምርበትን እርምጃዎች ሁሉ ያከናውናል፥

   ሐ. ዋና ስራ አስፈጻሚውን፥ ምክትል ዋና ስራ አስፈጻሚዎችንና በብሔራዊ ባንክ መመሪያ ወይም በሌላ አግባብነት ባለው ሕግ በቦርድ መሾም ያለባቸውን የስራ ኃላፊዎች ይሾማል ወይም ይሽራል። ለሾማቸው የስራ ኃላፊዎች ደመወዝን፥ ስጦታንና ቅጣትን በሚመለከት ይወስናል፥

   መ. የማኅበሩን የማይንቀሳቀሱ ንብረቶችንና ቦርዱ በሚያወጣው ፖሊሲ ለዋና ሥራ አስፈፃሚው ከተተወ የገንዘብ መጠን በላይ ያሉትን ማናቸውንም ንብረቶች ይገዛል ፣ ይሸጣል፥ ያስወግዳል፥

   ሠ. የማኅበሩን ገንዘብ በሕግ በተፈቀዱ የኢንቨስትመንት ዘርፎች ላይ ኢንቨስት ያደርጋል፥

   ረ. ተገቢ/ ጠቃሚ የመሰለውንና ለማኅበሩ ጠቅላላ ጉባዔው መቅረብ አለበት ብሎ ያመነበትን ሃሳብ ያቀርባል፥ ሲወሰንም ይተገብራል፥

   ሰ. ከባንኩ ውስጥ ካሉት የስራ ሃለፊዎችም ሆነ ከሌላ ከማናቸውም ሰው የሙያ ድጋፍ ሊጠይቅ ይችላል፥
3. ዳይሬክተሮች ለማኅበሩ ወኪልነት የጋራ ኃላፊነት አለባቸው።

አንቀጽ አስራ ዘጠኝ

ስለዳይሬክተሮች መምረጥና መሻር

1. ዳይሬክተሮች ብሔራዊ ባንክ መመሪያ መሰረት በማህበሩ መደበኛ ጠቅላላ ጉባዔ ይመረጣሉ።

20/09/13

2. በድጋሚ ለመመረጥ ያላቸው መብት በብሔራዊ ባንክ መመሪያና በሌሎች ሕጎች መሰረት እንደተጠበቀ ሆኖ የዳይሬክተሮች የሥራ ዘመን ሦስት ዓመት ነው። ሆኖም በማናቸውም ጊዜ ነባሮቹ ዳይሬክተሮች አዲስ የተተኩት ዳይሬክተሮች እስከሚረከቡአቸው ድረስ በሥራ ላይ ይቆያሉ።
3. ምርጫ የሚከናወነው በሚስጥር ድምፅ አሰጣጥ ሥርዓት ነው።
4. በአንድ የቦርድ የስራ ዘመን አንድ ወይም ከዚያ በላይ የዳይሬክተሮች ቦርድ አባላት ቢጎድሉ /ቢወጡ/ ቀሪዎች ከግማሽ በላይ እስከሆኑ ድረስ በብሔራዊ ባንክ መመሪያ መሰረት በወጡት ምትክ ተተኪ የቦርድ አባላት በተሰጣቸው የድምፅ ቅደም ተከተላቸው መሰረት ይተካሉ። ተተኪው በሚቀጥለው የባለአክሲዮኖች መደበኛ ጠቅላላ ጉባኤ ቀርቦ መጽደቅ አለበት። ሹመቱ የጸደቀ እንደሆነ የተተካው ዳይሬክተር የቦርዱን የአገልግሎት ዘመን ይሸፍናል። ሹመቱ ተቀባይነት ካላገኘ ክፍት ቦታው በዓመታዊ መደበኛ ጠቅላላ ጉባዔው ይተካል።ቀሪዎች ዳይሬክተሮች ከግማሽ በታች ከሆኑ ዳይሬክተሮቹ የጎደሉትን ለመሙላት መደበኛ ጠቅላላ ጉባዔ መጥራት አለባቸው።
5. የዳይሬክተሮች ቦርድ አባላት የምርጫ ሂደቱን በመራው የአስመራጭ ኮሚቴ ሰብሳቢ ሰብሳቢነት በስራ ዘመናቸው የመጀመሪያው ስብሰባ የራሳቸውን ሰብሳቢ ወይም ሊቀመንበር ይመርጣሉ። በቀጣይ ጊዚያትም ሰብሳቢያቸውን ሊያወርዱትና በሌላ ሊተኩት ይችላሉ።

<u>አንቀጽ ሀያ</u>

<u>ስለዳይሬክተሮች የአክሲዮን መዝገብ</u>

የዚህ መተዳደሪያ ደንብ አንቀጽ አምስት ድንጋጌዎች እንዳግባቡ የዳይሬክተሮችን አክሲዮኖች አመዘጋገብ በሚመለከቱ ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚ ይሆናሉ።

<u>አንቀጽ ሀያ አንድ</u>

<u>የዳይሬክተሮች የሥራ ዋጋ አበል</u>

1. የማኅበሩ መደበኛ ጠቅላላ ጉባዔ በሚቀጥለው የሂሣብ ዓመት ለዳይሬክተሮች ቦርድ ሊከፈል የሚገባውን አበልና/ወይም የቁርጥ ወይም ከአመታዊ ትርፍ በፐርሰንት የሚከፈለውን ክፍያ እና ሌሎች ማናቸውም ክፍያዎችን በብሔራዊ ባንክ መመሪያና ሌሎች አግባብነት ባላቸው ህጎች ላይ ተመስረቶ ይወሰናል።

20/05/13

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ NATIONAL BANK OF ETHIOPIA

2. ከተጣራ ትርፍ ጋር በፐርሰንት የሚደረጉ ክፍያዎች ለባለአክሲዮኖች የትርፍ ክፍያ እስካልተፈጸመ ድረስ ለዳይሬክተሮች አይከፈላቸውም።

አንቀጽ ሃያ ሁለት

የዳይሬክተሮች ቦርድ ስብሰባ

1. በሌላ ጊዜ ወይም በታ እንዲሆን ካልተወሰነ በስተቀር የዳይሬክተሮች ቦርድ በማኅበሩ ዋና መሥሪያ ቤት ይሰበሰባል።
2. ሁኔታው ከአቅም በላይ ነው ብሎ መደበኛ ጉበኤው ካልተቀበለው አንድ የዳይሬክተሮች ቦርድ አባል በአንድ የፋይናንስ አመት ውስጥ ከሚደረጉ የቦርድ ስብሰባዎች ቢያንስ በ75% ስብሰባዎች ላይ መገኘት አለበት። ይህን ካልሆነ ዳይሬክተሩ የቦርድ መቀመጫውን በፈቃዱ እንደተወ ይቆጠራል።ሌላ ዳይሬክተርም ሊተካበት ይችላል።
3. ቦርዱ የራሱን የውስጥ መተዳደሪያ ደንብ ያወጣል። ሁሉም ዳይሬክተሮች ለዚህ መተዳደሪያ ደንብ ተገዢ መሆን አለባቸው። በመተዳደሪያ ደንቡ ተገዢ ያልሆነ ዳይሬክተር በሚመለከት ቦርዱ በየትኛውም ጊዜ የማህበሩ ጠቅላላ ጉባኤ ውሳኔ እንዲሰጥበት ለጉባኤው የውሳኔ ሃሳብ ያቀርባል። በምትኩም በሕግ መሰረት ሊተካ ይችላል።

አንቀፅ ሃያ ሶስት

ስለማህበሩ ዋና ሥራ አስፈጻሚ

1. የማኅበሩ ዋና ሥራ አስፈጻሚ ተጠሪነቱ ለቦርድ ሆኖ የማኅበሩን ዓላማና ተግባር በሚመለከት የሚከተሉትን ሥራዎች ለማከናወን ሙሉ ሥልጣን ተሰጥቶታል።
   ሀ. ከዳይሬክተሮች ቦርድ የተሰጠውን አጠቃላይ መመሪያ ላይ በመመርኮዝ ማኅበሩ ለተቋቋመበት ዓላማ ግብ መምታት የተቻለውን ሁሉ ያደርጋል።
   ለ. የማኅበሩን አጠቃላይ እንቅስቃሴ ያቅዳል፣ ያስተባብራል ፣ ይመራል፣ ያስተዳድራል ፣ይቆጣጠራል።
   ሐ. የማኅበሩ መተዳደሪያ ደንብ በሚያዘው መሠረት ዓመታዊ በጀት ፣የሥራ ፕሮግራም የሂሣብ ሪፖርት እንዲሁም ሌሎች እንቅስቃሴዎችን ካዘጋጀና ከመረመረ በኋላ ለቦርዱ ያቀርባል፣ ሲፈቀድም ይተገብራል።
   መ. ከምክትል ዋና ስራ አስፈጻሚዎችና ሌሎች አግባብነት ባለው ህግ ወይም በብሔራዊ ባንክ መመሪያ

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ NATIONAL BANK OF ETHIOPIA 10

20/05/13

ወይም በቦርድ ውሳኔ በዳይሬክተሮች ቦርድ ከሚሾሙ ውጭ ያሉትን የስራ ኃላፊዎችና ሠራተኞች ይቀጥራል፥ ያሰናብታል ፣ ዕድገት ይሰጣል ፣ ያስተዳድራል፣ የደመወዝ ክፍያና የሥራ ሁኔታዎችን ይወስናል፣

ሠ. በዳይሬክተሮች ቦርድ በተፈቀደው የአሰራር ሥርዓትና የሂሣብ እያያዝ ደንብ መሠረት ወጪዎችን ያጸድቃል፡፡

ረ. የማኅበሩን ዓመታዊ ሂሣብ የሚመረምሩ የውጪ ኦዲተሮችን ምርጫና ሹመት በሚመለከት ለቦርዱ ሃሳብ/ምክር/ያቀርባል፡፡

ሰ. ግዥና ሽያጭን በተመለከተ ከሥሩ ለሚገኙት ሠራተኞች መመሪያ ይሰጣል፣ ይቆጣጠራል፡፡

ሸ. የማኅበሩን ዓላማ ለማሳደግ ቅርንጫፍ መሥሪያ ቤቶችን ያቋቁማል፣ ይመራል እንዲሁም ይቆጣጠራል፡፡

ቀ. የሥራ መጎተትን የሚያስቀርና ትርፋማነትን የሚጨምር የተቀላጠፈ የውስጥ ቁጥጥር መዋቅርና አሠራር ይዘረጋል፡፡

በ. የሠራተኛ ሕግና የማኅበሩ መተዳደሪያ ደንብ በሚፈቅዱት መሠረት በሠራተኞች ላይ አስተዳደራዊ እርምጃዎችን ይወስዳል፡፡

ተ. ቦርድ በሚያወጣው ፖሊሲና በተፈቀደለት የገንዘብ ገደብ መሰረት የማህበሩን የሚንቀሳቀስ ንብረት ይገዛል፣ ይሸጣል፣ ያስወግዳል፡፡

ቸ. የዳይሬክተሮች ቦርድ በሚያወጣው ፖሊሲ መሰረት የብድር ውሎችን ይፈርማል፡፡

ኀ. ከላይ ከተጠቀሱት ተግባሮች ጋር የተዛመዱ ሌሎች ሥራዎችንም ያከናውናል፡፡

2. የዲሬክተሮች ቦርድ የቅርብ ክትትል በማድረግ የተሰጠውን ሥልጣን በከፊል ወይም በሙሉ ፣ የማይንቀሳቀስ ንብረት መሸጥን ማስያዝንም ጨምሮ፣ ለዋናው ሥራ አስኪያጅ ውክልና መስጠት ይችላል፡፡

3. ቦርዱ ሲፈቅድ ዋናው ሥራ አስፈጻሚ ወይም እርሱ የሚወክለው ተወካይ በማንኛውም የዳይሬክተሮች ቦርድ ስብሰባ ላይ ይገኛል፡ በውይይቱም ተካፋይ ሊሆን ይችላል፡፡ ድምፅ መስጠት ግን አይፈቀድለትም፡፡

20/05/13

NATIONAL BANK OF ETHIOPIA
10

ምዕራፍ አራት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

አንቀጽ ሃያ አራት

ስለ ኦዲተሮች

1. የማኅበሩ መደበኛ ጠቅላላ ጉባዔ ኦዲተሮችን ይሾማል። አንድ ጊዜ በመደበኛ ጠቅላ ጉባኤ የተሾሙት ኦዲተሮች የስራ ዘመን ሶስት አመት ነው። ሆኖም መደበኛ ጠቅላላ ጉባኤው በማናቸውም ጊዜ ኦዲተሮችን ሊያነሳ ይችላል።
2. ኦዲተሮች በሕግ፣ በማኅበሩ መመሥረቻ ጽሑፍና በመተዳደሪያ ደንቡ የተጠቀሱት ሥልጣኖች አላቸው።
3. ማንኛውም ኦዲተር ከዚህ ቀጥሎ የተዘረዘሩት ሥልጣኖችና ግዴታዎች ይኖሩታል፤
   ሀ. የማኅበሩ መዛግብትና ሰነዶችን መመርመር፣
   ለ. የማኅበሩን ንብረት ፣ የሂሣብ ሚዛንና፥ ትርፍና ኪሣራን የሚያሳዩትን መዛግብት ትክክለኛነት ማረጋገጥ፣
   ሐ. የዳይሬክተሮች ቦርድ የሰጠው ሪፖርት የማኅበሩን ትክክለኛ ገጽታ የሚያሳይ መሆኑን ማረጋገጥ፣
   መ. ሥራውን ለማከናወን አስፈላጊ ነው ብሎ የሚያምንበትን መዝገብ፣ሰነድ፣ቃለ ጉባዔ ሌሎች መረጃዎችን ባለበት ማየት መመርመር፣
   ሠ. በመደበኛ እና በማናቸውም የባለአክሲዮኖች ጉባዔ ላይ መገኘት፣
   ረ. ሌሎች በሕግ የተደነገጉ ግዴታዎችንም መፈጸም፣

አንቀጽ ሃያ አምስት

ሕጋዊ የመጠባበቂያ ገንዘብ

1. ከተጣራ ትርፍ በየዓመቱ ቢያንስ 25% ለሕጋዊ የመጠባበቂያ ገንዘብ ተነስቶ በማህበሩ ተቀማጭ ይሆናል። መጠባበቂያ ሂሣቡ ከማህበሩ ካፒታል ጋር ዕኩል ሲሆን ከተጣራ ትርፍ በየዓመቱ የሚያዘው የመጠባበቂያ ሂሣብ መጠን ብሔራዊ ባንክ በሚያወጣው መመሪያ መሰረት ይፈጸማል።

20/05/13

2. ከዳይሬክተሮች ቦርድ ወይም ከኦዲተር ሃሳብ የቀረበለት እንደሆነ መደበኛ ጠቅላላ ጉባዔው ተጨማሪ ወይም አማራጭ የመጠባበቂያ ገንዘብ እንዲኖር መወሰን ይችላል።

አንቀጽ ሃያ ስድስት

የሂሳብ አያየዝ ሥርአት

ማህበሩ በሕጉ በንግድ አሠራር መሠረት ተቀባይነት ያለው የሂሳብ አያየዝ ሥርዓት ይኖረዋል።

አንቀጽ ሃያ ሰባት

ስለትርፍ አደላደል አከፋፈል

1. የማኅበሩ ወጪዎችና የመጠባበቂያ ሂሳብ ከተነሱ በኋላ የሚቀረው በኦዲተር የተረጋገጠ ትርፍ ለባለአክሲዮኖች እንዲከፋፈል ዓመታዊ መደበኛ ጠቅላላ ጉባዔው ውሳኔ ይሰጥበታል።
2. የተጣራው ትርፍ የሚከፋፈለው ባለአክሲዮኖች በከፈሉት ገንዘብ መጠን እና በውል በተጠቀሰው የቀደምትነት ነው።
3. የትርፍ ድርሻዎች የሚከፈሉበት ቀን የአከፋፈሉ ሁኔታ በዓመታዊው መደበኛ ጠቅላላ ጉባዔ የሚወሰኑ ናቸው።

አንቀጽ ሃያ ስምንት

ስለማኅበሩ መፍረስ ሂሣብ ማጣራት

ማኅበሩ በሕግ ወይም በባለአክሲዮኖች ውሳኔ በአዋጅ ቁጥር 592/2000 መሰረት ብሔራዊ ባንክ ሲፈቅድ ሊፈርስ ይችላል። አፈጻጻሙም በአዋጁ ክፍል 8 በተመለከተው መሰረት ይሆናል።

አንቀጽ ሃያ ዘጠኝ

መተዳደሪያ ደንብ ስለማሻሻልና ተፈፃሚነት

1. በመመስረቻ ጽሑፍ ወይም በዚህ መተዳደሪያ ደንብ በግልጽ ያልተካተቱ ጉዳዮች በንግድ ሕጉ እና አግባብነት ባላቸው ሕግ መሠረት ይወሰናሉ።
2. ይህ መተዳደሪያ ደንብ የሚሻሻለው በአስቸኳይ ጉባኤ ነው።

3. ይህ መተዳደሪያ ደንብ ተፈፃሚነት የሚያገኘው በጠቅላላ ጉባኤ ከፀደቀ በኋላ በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ ታይቶ ሰነዶች ምዝገባና ማረጋገጫ ኤጀንሲ ተረጋግጦ በንግድሚኒስተር ሲመዘገብ ነው።

ይህ መተዳደሪያ ደንብ በአዲስ አበባ ከተማ ተዘጋጅቶ በማህበርተኞቹ ተፈርሟል።

<u>መስራቾች</u>

ተ.ቁ	ስም	ፊርማ
1	ጌታሁን ናና	[illegible] ጌታሁን ናና
2		
3	[illegible]	[illegible]
4	[illegible]	[illegible]
5	[illegible]	[illegible]
6	[illegible]	[illegible]
7	እሸቱ ፡ ፈንታዬ ፡ ተሰማ	[illegible]

8. [illegible]
9. [illegible]
10. [illegible]

የፌደራል የሰነዶች ማረጋገጫና ምዝገባ ኤጀንሲ ቅ/10 ጽ/ቤት አ/አ
ፊርማው በጽ/ቤቱ ተረጋግጦ ... ቁጥር 1110/250/[illegible]/2013

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ NATIONAL BANK OF ETHIOPIA

Federal Documents Authentication & Registration Agency Addis Ababa (Branch Ten Office)

14/11/2013

በፌዴራል የሰነዶች ማረጋገጫና
ምዝገባ ኤጀንሲ
አዲስ አበባ (ቅርንጫፍ ...)

... ማረጋገጫ ማህተም

... የሆነ ... ተሰጥቷል ::

... ቀን 20 ... ዓ.ም

... መብት አስረጋግጧል